

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213061
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114213061.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 8C/13/2014 - 14 zo dňa 03.10.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu ktorou sa domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V odôvodnení poukázal na dôvody podanej žaloby, ktorým je nesprávny úradný postup Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Následne súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä obsah pripojeného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 3Er 590/2010, citoval ust. § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z. z.), ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov a uviedol, že vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Z exekučného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou vedeného pod sp. zn. 3Er 590/2010 proti povinnej F. U. súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 24.06.2010. Uznesením č. k. 3Er 590/2010 - 16 zo dňa 02.12.2010, Okresný súd Vranov nad Topľou žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 09.06.2010 zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.01.2011. Následne uznesením č. k. 3Er 590/2010 - 21 zo dňa 21.04.2011, súd exekúciu zastavil, pričom uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.05.2011.

Súd uviedol, že vychádzajúc z gramatického a logického výkladu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je zřejmé, že zákon ukladá súdu povinnosť rozhodnúť v 15- dňovej lehote len v prípade

vydania poverenia na vykonanie exekúcie, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Pred týmto rozhodnutím bolo navyše nutné zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, ako je tomu aj v tomto prípade. Exekučný súd je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania, a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Aj podľa právneho názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení sp. zn. II. ÚS 545/2010 zo dňa 09.12.2010, exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Pojmom zbytočné prieťahy v konaní sa zaoberal aj Ústavný súd SR, ktorý vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prieťahy (sp. zn. I.ÚS 42/01, sp. zn. I.ÚS 63/00, sp. zn. IV. ÚS 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prieťahoch exekučného súdu. Z rozsiahlej rozhodovacej činnosti súdu sú známe obchodné praktiky žalobcu poškodzujúce spotrebiteľov na ich právach, najmä neprijateľným naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, pričom práve túto rozhodcovskú doložku súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je nepochybne v neprospech spotrebiteľov. Z rozhodovacej činnosti súdu je tiež zrejmé, že súdny exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, pričom v mnohých prípadoch (vrátane tohto), súd zabezpečoval za účelom náležitého posúdenia žiadosti aj ďalšie listiny, napr. spis rozhodcovského súdu. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Sú zaťažované takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (neprimerané úrokové sadzby, neprimerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.), s čím sa súd musel dôsledne vysporiadať, nemožno považovať za zbytočný prieťah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu, či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Súd teda dospel k záveru, že exekučný súd sa postupom v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 3Er 590/2010 nedopustil nesprávneho úradného postupu a neporušil právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Vo vzťahu k žalobcom vyčíslenej škode súd dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil súdu žiadne relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody. Z tohto dôvodu súd nevykonal žalobcom navrhnuté znalecké dokazovanie, ktoré je bez existencie základu nároku na náhradu škody irelevantné. Žalobca tiež žiadnym spôsobom nepreukázal dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, ktoré uvádzal v žalobe. Z týchto dôvodov súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal z dôvodu, že žalobca bol v spore neúspešný a žalovanej trovy konania nevznikli.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, vadu konania, ktorá má za následok nesprávne právne posúdenie z dôvodu aplikácie nesprávneho ustanovenia právneho predpisu, ďalej nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý bol neúplne zistený, pretože neboli vykonané navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, v dôsledku čoho súd vec nesprávne právne posúdil. Zdôraznil, že súd nesprávne aplikoval ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré ustanovenie nadobudlo účinnosť až od 01.01.2013 novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z. z., a preto ust. § 9 ods. 2 v znení novely zákona č. 514/2003 Z. z. nemohol aplikovať na merito veci. Ďalej namietal, že sa súd nevyjadril k otázke stavu právnej neistoty účastníka exekučného konania. Poukázal na to, že nie je úlohou súdu polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, ale má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege

ferenda sú neprípustnými. Uviedol, že Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil, že Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovoval požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru, zahŕňajúci aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote. Ďalej poukázal na to, že súd posudzoval rozpor exekučného titulu so zákonom a poukazoval na skutočnosti, ktoré vôbec nesúviseli s predmetom konania. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co 174/2014. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadрила.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s ust. § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci potrebný na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy a vec správne právne posúdil. Namietané nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia nebolo opodstatnené. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K námietke týkajúcej sa odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že z postupu súdu nevyplývalo porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ani práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho dospel k správny skutkovým zisteniam. Posudzoval uplatnený nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3Er 590/2010, exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. K nesprávne úradnému postupu súdu nedošlo, lebo súd v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmaval exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, či spĺňa podmienku materiálnej vykonateľnosti. Dospel pritom k záveru, že tomu tak nie je a rozhodcovský rozsudok vyhodnotil ako nespôsobilý exekučný titul. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, resp. o zamietnutí poverenia v časti, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu nedošlo k nesprávne úradnému postupu.

Odvolačný súd poukazuje na skutočnosť, že pri posudzovaní, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti v danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (napr. sp. zn. I. ÚS 63/2000, sp. zn. II. ÚS 64/1997).

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dôkazy, napr. navrhované znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Odvolačný súd sa stotožňuje s názorom žalobcu týkajúcim sa nemožnosti aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013. Aplikácia tohto ustanovenia na zodpovednostné právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou novely zákona č. 514/2003 Z. z. vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z., neprichádza do úvahy. Retroaktivita pri aplikácii zákonného ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť po vzniku zodpovednostného právneho vzťahu nie je prípustná. Aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013, ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia, pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. V danom prípade súd prvého stupňa na uplatnený nárok novelizované ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v znení účinnom od 01.01.2013 na danú vec neaplikoval, a ani ho v právnom posúdení vôbec necitoval. Z týchto dôvodov nebola odvolacia námietka žalobcu dôvodná.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku, súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Vzhľadom na to, že návrh na prerušenie konania, na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje, nebol v predmetnom konaní predložený, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa návrhu na prerušenie konania nezaoberal, ani k nemu nezaujal vecné stanovisko.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 142 ods. 1 v spojení s ust. § 151 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.